

Haandværksstanden, hvis Lørlinge meget ofte maae betale for at faae Lov til at lære. Jeg skal fremdeles kunne bevise, at der er et ikke ringe Antal af Haandværkere, som forestaae store Værksteder, Bogtrykkerier o. s. v., og have mange Arbeidere under sig, og som dog ikke kunne gjøre sikker Regning paa at tjene mere end 6 à 800 Rd. om Aaret. Men naar det er Tilfældet, saa vil jeg spørge, om ikke den, som har en langt simplere og mindre ansvarlig Forretning, ikke er ligesaa godt betalt, naar han har 800 Rd. aarlig. Det er kun Standsmæssigheden, som ligger paa Bunden af det Hele, deri ligger det. Vi sige: Den er af en saadan Stand, det er et saadant Kjød og Blod, det er en saadan Sammensætning af intensiv Dygtighed, at den maa betales — det er noget ganske Andet, det kan ikke opveies med Guld. Det kan ikke nytte, at vi stille os paa det Standpunkt; det er ikke det praktiske Standpunkt, men det theoretiske Standpunkt. Og jeg vender tilbage til Betragtningen af Beskatningsforholdene, og saa har det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. N. Hansen) fuldkommen rigtig sagt, at her findes en Mangfoldighed af Skatteyndende i Landet, i hvis Magt det ikke ligger at forøge deres Indtægt med en eneste Skilling, som har den haardeste Nød for at skaffe deres Skatteydelse tilveie og tillige ernære deres Familie, som ernære Familie af 5, 6, 7 Mennesker med knap 4 Mk. om Dagen, og det er en saadan praktisk Tilstand, vi ikke maae overse. Men jeg vil gaae meget videre; jeg vil spørge det ærede Medlem, om han virkelig troer, at alle næringsdrivende Haandværkere og Borgere, saavel i Byerne som i Kjøbenhavn, ere istand til i dette Døielik at stille deres Priser saaledes, i Forhold til Fornødenhederne, som vi her ville, at enhver Embedsmand skal have sin Løn stillet i Forhold til Fornødenhederne; jeg vil spørge det ærede Medlem, om han troer, at det vil være Rigsbaagen muligt at tage tilbage igjens, hvad vi her give, dersom Priserne paa Livsfornødenhederne engang blive meget lave. Alt dette siger jeg ikke for at lægge denne Lov Hindringer i veien, men jeg siger det kun for iforveien at imøde-

gaae de her saa villig udtalte Erklæringer om, at det skulde være en velbegrundet og nødvendig Foranstaltning, hvis de nuværende Forhold ville blive de Forhold, hvorunder vi ialmindelighed ville komme til at leve, saa at fremkomme med Gagerreformer, og, som det her er blevet forklaret fra to Sider, Gageforbedringer, thi den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgfreds (Broberg) har udtalt, at det var hans Mening, og af Finantsministerens Udtalelse maae vi slutte det Samme. Der har vel været eet Medlem her, som har sagt: ved Reformer forstaaer jeg ikke Gageforbedringer, men jeg har ikke hørt hans Udtalelse faae noget Medhold. Jeg modsiges ham paa ingen Naade, jeg giver ham fuldkommen Ret i, at saaledes skulde det stille sig, saaledes burde det være, men saaledes er det ikke, og det er yderst farligt, at der her fra saa vægtige Sider bringes en Udtalelse paa Bane af den Art, som vi her have hørt. Enhver vil derved komme til at leve i Haabet, Haabet vil friste ham til at blive mindre nøleende i Henseende til sine Udgifter, han vil derved komme til at føle sit Liv endnu mere trykket, og Nødvendigheden vil endnu mere paatrænge sig os. Naar vi dertimod sige: I ere ikke tvungne Embedsmænd, I ere ikke udfrevne som Soldaterne, I ere i Embede, fordi I ønske og attraae at være deri, den Grøndse, under hvilken I ere gaaede ind, skal blive holdt, men Mere kunne I ikke fordrø, saa bringe vi Enhver især til at tage Fornuften fangen, saa bringe vi Enhver især til at betragte sine Medborgeres Stilling i Dømyghed, til at stille sig paa lige Fod med dem og enten finde sig i sin Skæbne, eller træde tilbage og søge noget Bedre, thi naar det ærede Medlem siger: Embedsmændene kunne ikke saaledes som de, der stode i borgerlig Næring, forøge deres Indtægter, saa siger jeg: dersom Indtægterne for disse Sidste ere saaledes forøgede, saa kan Embedsmanden jo blot forlade den Stilling, han har, og gaae derhen, hvor det er let at erhverve saameget mere.

Hørgaard: Det vil vistnok være i det ærede Things Grundring, at jeg oftere her i Salen har været iblandt dem, der have stillet